

Lärarhandledning

Måste våga!

Mia Kim

Nivå 5 av 5

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Kurs:

4-6

Antal lektioner:

4-8

Om handledningarna:

Till boken *Måste våga!* finns förutom denna lärarhandledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras boken. Därefter ges förslag på hur *Måste våga!* kan introduceras, en plan för gemensam läsning, en diskussionsuppgift kring bokens illustrationer och en avslutande dramatiseringsövning.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se

Centralt innehåll

Svenska 4–6 (Lgr22)

► Läs och skriva

- o Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- o Sammanfattning av texter.
- o Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen.
- o Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag.

► Tala, lyssna och samtala

- o Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser.

► Texter

- o Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- o Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Svenska som andraspråk 4–6 (Lgr22)

► Läs och skriva

- o Gemensam och enskild läsning. Lärelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, avkoda och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- o Sammanfattning av texter.
- o Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen. – Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag.

► Tala, lyssna och samtala

- o Strategier för att förstå och göra sig förstådd när det egna svenska språket inte räcker till, exempelvis att be om förtydliganden, omformulera och använda olika språk som resurs.
- o Olika former av strukturerade samtal, till exempel dialoger och intervjuer.
- o Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser. Användning av sambandsord för att jämföra, motivera och exemplifiera.

► Texter

- o Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- o Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. Texternas ord och uttryck.

Boken

Wille och Mira får reda på att teatergruppen ska sätta upp Askungen på sexornas vårbal. Hur ska de våga spela upp något framför dem?! De som drar sig i ögonvrårna när de ser Mira och retar Wille för hans nagellack.

När Askungens klänning försvinner så bestämmer sig Mira. Hon måste göra något, även om hon egentligen inte vågar!

Mia Kim har skrivit en inkluderande lättläst serie om en teaterklubb och några elevers kamp om att övervinna sina egna rädslor och hinder. En bok om vänskap och att våga sikta mot stjärnorna.

Författaren

Mia Kim är författare. Hon bor i Stockholm. Tidigare har hon studerat juridik, men insåg efter ett tag att det var skrivandet hon ville fokusera på. Hennes debut 2018 blev bilderboken *Kluriga ordens ABC* (Olika förlag) och samma år medverkade hon även i novellantologin *Kära mamma* (Ordberoende förlag). Mia brinner för frågor om inkludering och mångfald.

Illustratören

Sissel Gustafsson är illustratör och serietecknare. Hon arbetar även med att lära ut bild- och serieteckning till barn. Sissel har illustrerat flera lättlästa böcker

Inför läsningen

Låt eleverna få närma sig boken genom att prata om titeln:

- ▶ Boken har titeln *Måste våga!* Vad måste man som barn/elev våga? Och vad gör man om man inte vågar? Vad tror du det är barnen i boken måste våga?

Låt eleverna få fundera på egen hand, sedan samtala med en klasskompis för att avsluta med en diskussion i helklass.

Läs sedan första kapitlet högt och låt eleverna få kortskriva kring första kapitlet. Vilka tankar väcker kapitlet hos eleverna? Vad tror de att boken kommer att handla om?

Att kortskriva handlar om att under en begränsad tid (några minuter) skriva ner de tankar och reflektioner som den lästa texten väcker hos läsaren.

Under läsningen

Gemensam läsning

Boken kan läsas tillsammans i klassen. Dela upp läsningen i etapper (exempelvis tre kapitel per etapp) och varva högläsning, med parläsning och tyst egen läsning. I elevhandledningen finns frågor skapade till alla kapitel. De kan användas som utgångspunkt för samtal i smågrupper eller i helklass.

Diskutera bokens bilder

Måste våga! innehåller flera illustrationer. Stanna upp vid dessa och diskutera dem utifrån följande frågor:

- ▶ Vad ser du på bilden?
- ▶ Vad hör du?
- ▶ Vad luktar det?
- ▶ Hur känns det?
- ▶ Vad har hänt precis före bilden?
- ▶ Vad händer efter bilden?

Diskussionerna kan inledas med att elevernas först får skriva ner sina tankar individuellt. Därefter kan eleverna i grupper om fyra få dela med sig av det som de skrivit ner.

Efter läsningen

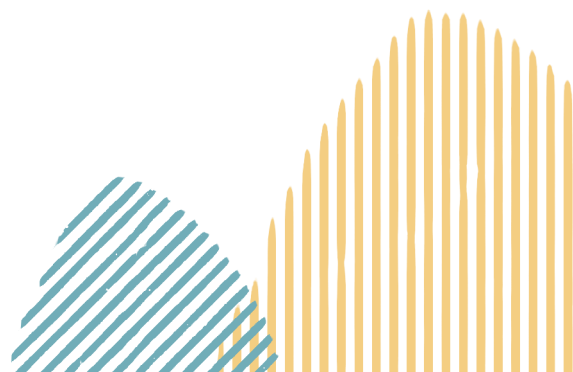
Dramatisera

Välj ut en eller flera scener ur boken och låt eleverna dramatisera dem. Diskutera scenen/scenerna och hur man som elev bör göra/agera om något liknande händer på den egna skolan. Här nedan följer förslag på scener att dramatisera:

Sidan 8–9 när Mira, Alva och Saga möter Wille och han och Saga blir retade av några elever i årskurs 6 (scenen kan användas till en diskussion om mobbing)

Sidan 26 när Wille får spela Askungen, eller Ask-kungen som de döper om musikalen till (scenen kan användas till en diskussion om normer, fördomar och traditioner)

Sidan 49–50 när klänningen är försvunnen (scenen kan användas till en diskussion om ryktesspridning och om "vi mot dom")

Elevhandledning

Måste våga

Mia Kim

Boken

Wille och Mira får reda på att teatergruppen ska sätta upp Askungen på sexornas vårbal. Hur ska de våga spela upp något framför dem?! De som drar sig i ögonvråna när de ser Mira och retar Wille för hans nagellack.

När Askungens klänning försvinner så bestämmer sig Mira. Hon måste göra något, även om hon egentligen inte vågar!

Måste våga! ingår i serien *Teaterstjärnorna* och handlar om en teaterklubb.

Textfrågor till bokens alla kapitel

Det finns frågor till bokens alla kapitel. Du hittar en del svar direkt i texten. Andra svar hittar du mellan raderna. Du måste alltså dra egna slutsatser utifrån det du läst. Det finns också en del frågor där du ska skriva vad du själv tycker.

Kapitel Retstickor

1. Vad betyder att vara en badkruka?
2. Kan du känna igen dig i att sexorna på skolan alltid ska vara tuffast?
3. Vad ska man göra om någon är dum mot någon annan på skolan? Vem kan man vända sig till?

Kapitel Teaterdags

1. Vad heter teaterklubben?
2. Vad är en musikal för något?
3. Vilken musikal ska teaterklubben sätta upp?
4. Alla i teaterklubben får olika uppgifter som de ska lösa. Vad uppgifter får Saga, Wille och Isolde?

Kapitel Aldrig i fred

1. Varför tror du att sexorna retar Wille, Alva och Mira?

Kapitel Dåliga nyheter

1. Varför vill eleverna döpa om musikalen till Ask-kungen?
2. Var ska eleverna få spela Ask-kungen?
3. Kapitlet heter "Dåliga nyheter". Varför har författaren valt denna titel, tror du?

Kapitel Ateljé

1. Vad är en ateljé för något?
2. Wille gillar att sy på sin fritid. Vad har du för fritidsintresse?

Kapitel Solosång

1. Mira sjunger solo. Vad innebär att sjunga solo?
2. Skulle du kunna/våga sjunga solo inför en publik?

Kapitel Glittrande stjärnor

1. Vad är en loge för något?
2. Hur tror du eleverna i Ad astra känner sig när deras namn står i stjärnorna som finns vid de olika logerna?

Kapitel Var är klänningen?

1. Vem tror du det är som tagit klänningen?
2. Mira har en idé. Vad tror du det är för idé?

Kapitel Kom som du är

1. Vad betyder ordet glåpord (sidan 56)?
2. Vad gick Miras idé ut på?
3. Hur reagerade sexorna på Miras idé?
4. Vem var det som hade tagit klänningen?

Kapitel Ask-kungen

1. Hur reagerade sexorna på musikalen?
2. Vad gör en sufflös?

Kapitel Mod

1. Mira vågar äntligen säga ifrån till en av eleverna i sexan. Vad händer då?

Kapitel Förenade

1. Vad står det om Ad astras musikal i lokaltidningen? Sammanfatta med några meningar.

Skiljetecken

I skriven text används något som kallas för skiljetecken. Skiljetecken hjälper läsaren att veta exempelvis när en mening slutar eller när en fråga ställs.

Här under ser du olika skiljetecken. Känner du igen alla?

Skiljetecken

Punkt	.
Frågetecken	?
Utropstecken	!
Kommatecken	,
Kolon	:
Talstreck	-

Din uppgift blir att sätta ut skiljetecken i de två textutdragen nedan.

Textutdrag 1

Om bara någon månad var det sommarlov

Vad jag längtar efter att bada sa Alva

Jag med Du brukar alltid få mig att bada fast jag är en riktig badkruka sa Mira med ett skratt

Textutdrag 2

En av killarna knuffade till Wille och sa

Varför har du nagellack på dig Ska du inte ha klänning också

Och klackskor sa en annan

Alla sexorna brast ut i skratt

Skrivuppgift

Tankar efter läsningen

Vilka tankar väckte boken *Måste våga!* hos dig? Skriv ned dina tankar och fokusera på det som berörde dig särskilt mycket. Skriv cirka en halv sida.

